

IN2090 – Databaser og datamodellering

07 – Datamanipulering

Leif Harald Karlsen
leifhka@ifi.uio.no

Universitetet i Oslo

1 / 43

Komplisert eksempel

Finn kundenavn og productnavn på alle kunder som har bestilt en drikkevare som ikke lenger selges ("discontinued") [230 rader]

```
SELECT DISTINCT c.company_name, p.product_name
FROM products AS p
  INNER JOIN order_details AS d ON (p.product_id = d.product_id)
  INNER JOIN orders AS o ON (o.order_id = d.order_id)
  INNER JOIN customers AS c ON (c.customer_id = o.customer_id)
  INNER JOIN categories AS g ON (g.category_id = p.category_id)
WHERE p.discontinued = 1 AND
      g.category_name = 'Beverages';
```

2 / 43

Komplisert eksempel med WITH

Finn kundenavn og productnavn på alle kunder som har bestilt en drikkevare som ikke lenger selges ("discontinued") [230 rader]

```
WITH
  beverages AS (
    SELECT p.product_id, p.product_name
    FROM products AS p INNER JOIN categories AS c
      ON (p.category_id = c.category_id)
    WHERE c.category_name = 'Beverages' AND
          p.discontinued = 1
  ),
  company_orders AS (
    SELECT u.company_name, d.product_id
    FROM customers AS u
      INNER JOIN orders AS o ON (u.customer_id = o.customer_id)
      INNER JOIN order_details AS d (o.order_id = d.order_id)
  )
SELECT DISTINCT c.company_name, p.product_name
FROM beverages AS b INNER JOIN company_orders AS o
  ON (b.product_id = o.product_id);
```

3 / 43

Flere eksempler: Kombinere aggregater

Finn antall produkter som har en pris større eller lik 100 og alle som har en pris mindre enn 100

```
SELECT
  (SELECT count(*) FROM products WHERE unit_price >= 100) AS expensive,
  (SELECT count(*) FROM products WHERE unit_price < 100) AS cheap
```

4 / 43

Typer SQL-spørringer

Som sagt tidligere, SQL kan gjøre mye mer enn bare uthenting av data. Det første ordet i en spørring sier hva spørringen gjør:

- SELECT** henter informasjon (svarer på et spørsmål)
- CREATE** lager noe (f.eks. en ny tabell)
- INSERT** setter inn rader i en tabell
- UPDATE** oppdaterer data i en tabell
- DELETE** sletter rader fra en tabell
- DROP** sletter en hel ting (f.eks. en hel tabell)

5 / 43

SQLs ulike funksjoner

De ulike spørringene er egentlig deler av ulike under-språk av SQL. Vi har

- ◆ SDL (Storage Definition Language): 3-skjemaarkitekturs fysiske lag
- ◆ DDL (Data Definition Language): 3-skjemaarkitekturs konseptuelle lag
- ◆ VDL (View Definition Language): 3-skjemaarkitekturs presentasjonslag
- ◆ DML (Data Manipulation Language): innlegging, endring og sletting av data
- ◆ DQL (Data Query Language): spørrespråk
- ◆ DCL (Data Control Language): integritet og sikkerhet

6 / 43

Lage ting

- ◆ For å lage tabeller, brukere, skjemaer, osv. bruker vi **CREATE**-kommandoer
- ◆ For å lage et skjema gjør vi

```
CREATE SCHEMA northwind;
```
- ◆ SQL-kommandoen for å lage tabeller har formen:

```
CREATE TABLE <tabellnavn> ( <kolonner> );
```
- ◆ hvor <tabellnavn> er et tabellnavn (potensielt prefikset med et skjemanavn)
- ◆ og <kolonner> er kolonne-deklarasjoner
- ◆ En kolonne-deklarasjon inneholder
  - ◆ et kolonnenavn, og
  - ◆ en type,
  - ◆ og en liste med skranker (constraints)

7 / 43

CREATE-eksempel

- ◆ For å lage Student-tabellen kan vi kjøre

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int,  
    StdName text,  
    StdBirthdate date  
);
```

- ◆ Nå vil følgende tomme tabell finnes i databasen:

Students		
SID (int)	StdName (text)	StdBirthdate (date)

8 / 43

Skranke: NOT NULL

- ◆ I mange tilfeller ønsker vi å ikke tillate `NULL`-verdier i en kolonne
- ◆ For eksempel dersom verdien er påkrevd for at dataene skal gi mening
  - ◆ F.eks. vi vil aldri legge inn en student dersom vi ikke vet navnet på studenten
- ◆ eller verdien er nødvendig for at programmene som bruker databasen skal fungere riktig
- ◆ Vi kan da legge til en `NOT NULL`-skranke til kolonnen
- ◆ For eksempel:

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int,  
    StdName text NOT NULL,  
    StdBirthdate date  
);
```

9 / 43

Skranke: UNIQUE

- ◆ Dersom vi ønsker at en kolonne aldri skal gjenta en verdi (altså inneholde duplikater)
- ◆ kan vi bruke `UNIQUE`-skranken
- ◆ For eksempel, student-IDen `SID` er unik
- ◆ Så for at databasen skal håndheve dette kan vi lage tabellen slik:

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int UNIQUE,  
    StdName text NOT NULL,  
    StdBirthdate date  
);
```

10 / 43

Skranke: PRIMARY KEY

- ◆ I tillegg til å være unik, så må `SID`-verdien aldri være ukjent, ettersom det er primærnøkkelen i tabellen
- ◆ Så vi burde derfor ha både `UNIQUE` og `NOT NULL`, altså:

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int UNIQUE NOT NULL,  
    StdName text NOT NULL,  
    StdBirthdate date  
);
```

- ◆ Men, det finnes også en egen skranke for dette, nemlig `PRIMARY KEY` som inneholder `UNIQUE NOT NULL`. Så,

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int PRIMARY KEY,  
    StdName text NOT NULL,  
    StdBirthdate date  
);
```

er ekvivalent som over

- ◆ Merk, kan kun ha én `PRIMARY KEY` per tabell, må bruke `UNIQUE NOT NULL` dersom vi har flere kandidatnøkler

11 / 43

Alternativ syntaks for skranke

- ◆ Man kan også skrive skrankene til slutt, slik:

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int,  
    StdName text NOT NULL,  
    StdBirthdate date,  
    CONSTRAINT sid_pk PRIMARY KEY (SID)  
);
```

- ◆ Nå har skrankene navn (`sid_pk`, `name_nn`)
- ◆ Denne syntaksen er nødvendig om vi ønsker å ha skranke over flere kolonner
- ◆ F.eks. om kombinasjonen av `StdName` og `StdBirthdate` alltid er unik:

```
CREATE TABLE Student (  
    SID int,  
    StdName text NOT NULL,  
    StdBirthdate date,  
    CONSTRAINT sid_pk PRIMARY KEY (SID),  
    CONSTRAINT name_bd_un UNIQUE (StdName, StdBirthdate)  
);
```

12 / 43

Skranke: REFERENCES

- ◆ Det er vanlig i relasjonelle databaser at en kolonne refererer til en annen
- ◆ Fremmednøkler er eksempler på dette
- ◆ I slike tilfeller ønsker vi å begrense de tillatte verdiene i kolonnen til kun de som finnes i den den refererer til
- ◆ Dette kan gjøres med REFERENCES-skranke
- ◆ F.eks. for å lage TakesCourse-tabellen, kan vi gjøre følgende:

```
CREATE TABLE TakesCourse (  
    SID int REFERENCES Student (SID),  
    CID int REFERENCES Course (CID),  
    Semester text  
);
```

- ◆ Nå vil man kun kunne legge inn SID-verdier som allerede finnes i Students(SID) og kun CID-verdier som allerede er i Courses(CID)

13 / 43

Sette inn data

- ◆ For å sette inn data i en tabell bruker vi **INSERT**-kommandoen
- ◆ **INSERT** brukes på følgende måte:

```
INSERT INTO <tabell>  
VALUES (<rad>),  
       (<rad>),  
       ...,  
       (<rad>);
```

- ◆ Så, for å sette inn radene
  - ◆ (0, 'Anna Consuma', '1978-10-09'), og
  - ◆ (1, 'Peter Young', '2009-03-01')
- ◆ inn i Students, kan vi gjøre:

```
INSERT INTO Students  
VALUES (0, 'Anna Consuma', '1978-10-09'),  
       (1, 'Peter Young', '2009-03-01');
```

14 / 43

Andre måter å sette inn data

- ◆ Vi kan bruke resultatet fra en **SELECT**-spørring i stedet for **VALUES**
- ◆ For eksempel:

```
CREATE TABLE Students2018 (  
    SID int PRIMARY KEY,  
    StdName text NOT NULL  
);
```

```
INSERT INTO Students2018  
SELECT S.SID, S.StdName  
FROM Students AS S INNER JOIN TakesCourse AS T  
ON (S.SID = T.SID)  
WHERE T.Semester LIKE '%18';
```

15 / 43

Ny tabell basert på SELECT direkte

- ◆ Vi kan også kombinere de to kommandoene på forrige slide slik:

```
CREATE TABLE Students2018 AS  
SELECT S.SID, S.StdName  
FROM Students AS S INNER JOIN TakesCourse AS T  
ON (S.SID = T.SID)  
WHERE T.Semester LIKE '%18';
```

- ◆ Dette gir samme data, men merk at vi nå ikke har skrankene **PRIMARY KEY** og **NOT NULL**
- ◆ Disse må da legges til etterpå

16 / 43

Default-verdier

- ◆ Vi kan gi en kolonne en standard/default verdi
- ◆ Denne blir brukt dersom vi ikke oppgir en verdi for kolonnen
- ◆ For eksempel:

```
CREATE TABLE personer (  
  pid int PRIMARY KEY,  
  navn text NOT NULL,  
  nationalitet text DEFAULT 'norge'  
);  
  
INSERT INTO personer  
VALUES (1, 'carl', 'UK');  
  
INSERT INTO personer(pid, navn) --eksplisitte kolonner  
VALUES (2, 'kari');
```

vil gi

personer		
pid	navn	nationalitet
1	Carl	UK
2	Kari	norge

17 / 43

SERIAL

- ◆ For primærnøkler som bare er heltall, så kan vi bruke SERIAL
- ◆ Dette gjør at databasen automatisk genererer unike heltall for hver rad
- ◆ Så med

```
CREATE TABLE Student (  
  SID SERIAL PRIMARY KEY, -- merk ingen type  
  StdName text NOT NULL,  
  StdBirthdate date  
);  
  
INSERT INTO Students(StdName, StdBirthdate) --eksplisitte kolonner  
VALUES ('Anna Consuma', '1978-10-09'),  
('Peter Young', '2009-03-01'),  
('Anna Consuma', '1978-10-09');
```

vil vi få

Students		
SID	StdName	StdBirthdate
1	Anna Consuma	1978-10-09
2	Peter Young	2009-03-01
3	Anna Consuma	1978-10-09

- ◆ Merk at man må være sikker på at radene nå faktisk representerer unike ting!

18 / 43

Hvor kommer data fra? (1)

Man skriver som oftest ikke `INSERT`-spørringer direkte

Den vanligste måten å få data inn i en database på er via programmer som eksekverer `INSERT`-spørringer (Se senere i kurset), f.eks.:

- ◆ data generert av simuleringer, analyse, osv.
- ◆ data skrevet av brukere via en nettside, brukergrensesnitt, osv.
- ◆ data fra sensorer (f.eks. værdedata), nettsider (f.eks. aksjedata, klikk), osv.

19 / 43

Hvor kommer data fra? (2)

- ◆ Man kan også lese data direkte fra filer (f.eks. regneark eller CSV)
- ◆ I PostgreSQL har man `COPY`-kommandoen får å laste inn data fra CSV
- ◆ Følgende laster inn innholdet fra CSVen `~/documents/people.csv` (med separator `,` og null-verdi `' '`) inn i tabellen `Persons`:

```
COPY persons  
FROM '~/documents/people.csv' DELIMITER ',' NULL AS '';
```

- ◆ Merk, PostgreSQL krever at man er superuser for å lese filer av sikkerhetsgrunner
- ◆ Men man kan alltid lese fra Standard Input (`stdin`), f.eks. ved å eksekvere følgende (i Bash):

```
$ cat persons.csv | psql <flag> -c  
"COPY persons FROM stdin DELIMITER ',' NULL AS ""
```

(hvor `flag` er de vanlige flaggene man bruker for innlogging til databasen)

- ◆ I Postgres finnes det også en egen `\copy`-kommando i `psql`.

20 / 43

Eksempel: Jentenavn – datainnlasting

- ◆ La oss finne ut hvilket jentenavn som økte mest i popularitet fra 2017 til 2018
- ◆ SSB har mange dataset, bla.: <https://www.ssb.no/statbank/table/10501/> (velg alle navn, og årene 2017 og 2018)
- ◆ Lager så tabell for denne dataen:

```
CREATE TABLE jentenavn(navn text, y17 int, y18 int);
```

- ◆ Og laster så inn dataene (må endre encoding og bytte alle .. med .)

```
$ cat Persons.csv | psql <flag> -c  
"COPY jentenavn FROM stdin DELIMITER ';' NULL AS '.'"
```

21 / 43

Eksempel: Jentenavn – finne svaret

Kan så finne svaret vårt:

```
SELECT *  
FROM jentenavn  
WHERE y18-y17 = (SELECT max(y18-y17)  
                FROM jentenavn)
```

Svaret er altså "Ada"

22 / 43

Eksempel: Jentenavn – alternativ løsning

```
ALTER TABLE jentenavn  
ADD COLUMN diff int;
```

```
UPDATE jentenavn  
SET diff = y18 - y17
```

```
SELECT *  
FROM jentenavn  
WHERE diff = (SELECT max(diff)  
             FROM jentenavn)
```

23 / 43

Eksempler på skrankeovertredelser (violations)

Som sagt tidligere, man har ikke lov til å overtre databaseskjemaet, så hvis vi har

```
CREATE TABLE Students (  
  SID int PRIMARY KEY,  
  StdName text NOT NULL,  
  StdBirthdate date
```

så vil);

◆

```
INSERT INTO Students  
VALUES (0, 'Anna Consuma', '1978-10-09', 1);
```

◆ gjr ERROR: INSERT has more expressions than target columns

◆

```
INSERT INTO Students  
VALUES ('zero', 'Anna Consuma', '1978-10-09');
```

◆ gjr ERROR: invalid input syntax for integer: "zero"

◆

```
INSERT INTO Students  
VALUES (0, NULL, '1978-10-09');
```

◆ gjr ERROR: null value in column "stdname"violates not-null constraint

24 / 43

Eksempler på skrankeovertredelser

Og gitt:

Students		
SID	StdName	StdBirthdate
0	Anna Consuma	1978-10-09
1	Anna Consuma	1978-10-09
2	Peter Young	2009-03-01
3	Carla Smith	1986-06-14
4	Sam Penny	NULL

Vil

```
INSERT INTO Students
VALUES (0, 'Peter Smith', '1938-11-11');
```

gir ERROR: duplicate key value violates unique constraint "students_pkey"

25 / 43

Slette ting

- ◆ For å slette ting (tabeller, skjemaer, brukere, osv.) fra databasen bruker vi **DROP**
- ◆ For å slette en tabell gjør vi **DROP TABLE** <tablename>;, f.eks.:

```
DROP TABLE Students;
```

- ◆ Tilsvarende for skjemaer, f.eks. **DROP SCHEMA** northwind;
- ◆ Av og til avhenger ting vi ønsker å slette på andre ting (f.eks. en tabell er avhengig av skjemaet den er i eller tabellene den refererer til)
- ◆ Vi kan ikke slette ting som andre ting avhenger av, uten å også slette disse
- ◆ For å slette en ting og alt som avhenger av den tingen kan vi bruke **CASCADE**
- ◆ Så for å slette northwind-skjemaet og alle tabeller som det inneholder kan vi gjøre

```
DROP SCHEMA northwind CASCADE;
```

26 / 43

Slette data

- ◆ For å slette rader fra en tabell bruker vi **DELETE**:

```
DELETE
FROM <tabellnavn>
WHERE <betingelse>
```

- ◆ Så sletting av alle studenter født etter 1990-01-01 gjøres slik:

```
DELETE
FROM Students
WHERE StdBirthdate > '1990-01-01'
```

27 / 43

Oppdatere ting

- ◆ For å oppdatere skjemaelementer bruker vi **ALTER**
- ◆ Mens data oppdateres med **UPDATE**
- ◆ Vi kan f.eks. gjøre følgende:

```
ALTER TABLE Students
RENAME TO UIOStudents;
```

for å omdøpe Students-tabellen til UIOStudents

- ◆ Eller

```
ALTER TABLE Courses
ADD COLUMN Teacher text;
```

for å legge til en kolonne Teacher med type text til Courses-tabellen

- ◆ Alt i skjemaet kan endres med **ALTER**, se PostgreSQL-siden¹ for en oversikt

¹<https://www.postgresql.org/docs/current/sql-altertable.html>

28 / 43

Legge til skranker i ettertid

- ◆ Vi kan også legge til skranker etter at en tabell er laget
- ◆ Dette gjøres med kombinasjonen av `ALTER TABLE` og `ADD CONSTRAINT`
- ◆ For eksempel:

```
ALTER TABLE courses
ADD CONSTRAINT cid_pk PRIMARY KEY (cid);
```

29 / 43

Views

- ◆ Merk at vi nesten aldri er interessert i dataene slik de er lagret
- ◆ Vi må nesten alltid joine tabeller, filtrere vekk rader, projisere vekk kolonner, osv. for å få interessant data ut
- ◆ F.eks. i Filmdatabasen må man joine 3 tabeller for å finne ut hvilken skuespiller som spiller i hvilken film
- ◆ Hvorfor er det slik?
- ◆ Jo, fordi vi ønsker å representere dataene på slik måte at:
  - ◆ vi aldri repeterer data (gjør det enkelt å vedlikeholde, mer effektivt, osv.)
  - ◆ dataene kan brukes på mange forskjellige måter
- ◆ Vi bruker så spørringer for å få ut interessant data
- ◆ Av og til vil en bestemt spørring bli eksekvert veldig ofte
- ◆ Det er da upraktisk å måtte skrive den ut hver gang
- ◆ I slike tilfeller kan man lage et `VIEW`

31 / 43

Oppdatere data

- ◆ `UPDATE` lar oss oppdatere verdiene i en tabell:

```
UPDATE <tabellnavn>
SET <oppdateringer>
WHERE <betingelse>
```

hvor <oppdateringer> er en liste med oppdateringer som blir eksekvert for hver rad som gjør <betingelse> sann

- ◆ For eksempel:

```
UPDATE Students
SET StdBirthdate = '1987-10-03'
WHERE StdName = 'Sam Penny'
```

oppdaterer fødselsdatoen til studenten Sam Penny til '1987-10-03'

- ◆ Mens

```
UPDATE northwind.products
SET price = price * 1.1
WHERE quantityperunit LIKE '%bottles%'
```

øker prisen med 10% på alle produkter som selges i flasker

30 / 43

Å lage views

- ◆ Et view er egentlig bare en navngitt spørring, og lages slik:

```
CREATE VIEW StudentTakesCourse ( StdName text, CourseName text )
AS
SELECT S.StdName, C.CourseName
FROM Students AS S,
Courses AS C,
TakesCourse AS T
WHERE S.SID = T.SID AND C.CID = T.CID
```

- ◆ Et view kan så brukes som om det var en vanlig tabell
- ◆ Men blir beregnet på nytt hver gang den brukes
- ◆ Så et view tar ikke opp noe plass og trengs ikke oppdateres
- ◆ Så,

```
SELECT *
FROM StudentTakesCourse AS s
WHERE s.StdName = 'Anna Consuma'
```

⇒

```
SELECT *
FROM (
SELECT S.StdName, C.CourseName
FROM Students AS S, Courses AS C,
TakesCourse AS T
WHERE S.SID = T.SID AND
C.CID = T.CID) AS s
WHERE StdName = 'Anna Consuma'
```

32 / 43

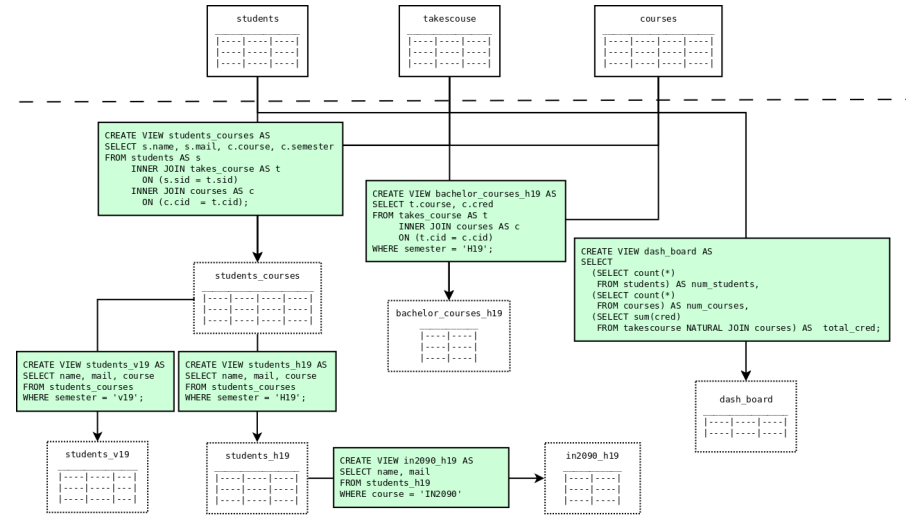
Views som abstraksjoner

- ◆ Views kan også brukes for å bygge lag med abstraksjoner over tabellene
- ◆ F.eks. gitt følgende tabellene:

students			takescourses			courses			
sid	name	mail	sid	cid	semester	cid	name	cred	lvl
1	Anna Consuma	anna@mail.no	1	1	h18	1	Databases	10	B
2	Peter Young	py@uio.no	2	3	v18	2	Programming 101	5	B
3	Mary Smith	smith@ifi.no	3	2	v19	3	Advanced SQL	10	M
			3	1	h19				

33 / 43

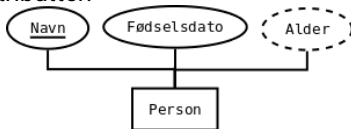
Views som abstraksjoner

34 / 43

Views for utledbare verdier

- ◆ I ER har vi utledbare attributter:

- ◆ Med views kan vi introdusere disse attributtene igjen
- ◆ Uten at vi trenger å lagre dem, holde dem oppdatert, osv.

person		person_alder		
navn	fødselsdato	navn	fødselsdato	alder
Anna Consuma	1989-08-17	Anna Consuma	1989-08-17	30
Peter Young	1991-02-29	Peter Young	1991-02-29	28
Mary Smith	1993-01-01	Mary Smith	1993-01-01	26

```

CREATE VIEW person_alder AS
SELECT navn,
       fødselsdato,
       EXTRACT(year FROM age(current_date, fødselsdato)) AS alder
FROM person
    
```

35 / 43

Materialiserte Views

- ◆ Dersom et view brukes veldig ofte kan det lønne seg å materialisere det
- ◆ Et materialisert view lagres som en vanlig tabell på disk
- ◆ De er derfor like effektive å kjøre spørringer mot som en vanlig tabell
- ◆ Lages slik:

```

CREATE MATERIALIZED VIEW person_alder AS
SELECT navn,
       fødselsdato,
       EXTRACT(year FROM age(current_date, fødselsdato)) AS alder
FROM person
    
```

- ◆ Men, den kan enkelt oppdateres når de tabellene den avhenger av oppdateres
- ◆ Dette skjer derimot ikke automatisk, man må kjøre følgende for å oppdatere det:

```

REFRESH MATERIALIZED VIEW person_alder;
    
```

36 / 43

SQL-scripts

- ◆ Når man lager en database vil man vanligvis lage et script som inneholder alle SQL-kommandoene som lager skjemaene, tabellene, viewsene, osv.
- ◆ Man kan så heller eksekvere dette scriptet, fremfor å kjøre hver spørring manuelt
- ◆ Følgende er et eksempel-script som lager Students-databasen

```
CREATE SCHEMA uio;
CREATE TABLE uio.students (sid SERIAL PRIMARY KEY, stdname text NOT NULL, stduiorthdate date);
CREATE TABLE uio.courses (cid SERIAL PRIMARY KEY, coursename text NOT NULL, credits int);
CREATE TABLE uio.takescourse (cid int REFERENCES uio.courses(cid),
                                sid int REFERENCES uio.students(sid), semester text);
CREATE VIEW studenttakescourse ( stdname text, coursename text )
AS SELECT s.stdname, s.coursename
FROM uio.students AS s INNER JOIN uio.takescourse AS t ON (t.sid = s.sid)
INNER JOIN uio.courses AS c ON (t.cid = c.cid);
INSERT INTO uio.students(stdname, stduiorthdate)
VALUES ('Anna Consuma', '1978-10-09'), ('Anna Consuma', '1978-10-09'),
('Peter Young', '2009-03-01'), ('Carla Smith', '1986-06-14');
INSERT INTO uio.courses(coursename, credits)
VALUES ('Data Management', 6), ('Finance', 10);
INSERT INTO uio.takescourse(sid, cid, semester)
VALUES (0,0,'A18'), (1,1,'S17'), (2,1,'S18'),
(2,0,'S18'), (3,0,'A18');
```

37 / 43

Dump

- ◆ Et databasesystem kan også lage et script som gjenskaper dens database(r)
- ◆ I PostgreSQL gjøres dette med et eget program `pg_dump` på følgende måte:

```
pg_dump [flag] db > fil
```

hvor [flag] er de vanlige tilkoblingsflaggene, db er navnet på databasen man vil dumpe, og fil er navnet på filen man vil skrive til.

- ◆ Andre databasesystemer har tilsvarende programmer
- ◆ Dette gjør det enkelt å duplisere eller dele databaser

38 / 43

SQL-scripts: Trygge kommandoer

- ◆ Dersom man forsøker å opprette en tabell som allerede finnes eller slette en tabell som ikke finnes så feiler kommandoen
- ◆ Dersom denne kommandoen er en del av en transaksjon, så feiler hele transaksjonen
- ◆ Dette kan hindres ved å bruke `IF EXISTS` og `IF NOT EXISTS` i kommandoene
- ◆ For eksempel:

```
CREATE TABLE IF NOT EXISTS persons(name text, born date); -- Lager ny tabell
CREATE TABLE IF NOT EXISTS persons(name text, born date); -- Gir ingen error/lykkes
CREATE TABLE persons(name text, born date); -- Gir ERROR og feiler
DROP TABLE IF EXISTS persons; -- Sletter tabellen
DROP TABLE IF EXISTS persons; -- Gir ingen error/lykkes
DROP TABLE persons; -- Gir error, og feiler
```

- ◆ F.eks. nyttig dersom man oppdaterer scriptet som har generert en database
- ◆ Kan da kjøre scriptet for å kun få utført oppdateringene

39 / 43

SQL-scripts: Meta-kommandoer

- ◆ I et SQL-script har man også en del kommandoer som ikke er en del av SQL-språket
- ◆ F.eks. printe en beskjed, lage og gi verdier til variable, be om input fra en bruker, osv.
- ◆ Disse kommandoene har forskjellig syntaks fra RDBMS til RDBMS
- ◆ I PostgreSQL kan man printe en kommando ved å bruke `\echo`, f.eks.

```
\echo 'This is a message'
```

og brukes for å gi informasjon mens scriptet kjører (progresjon ol.)

- ◆ Dersom en konstant verdi brukes mye i et script kan man gi den et navn med `\set`, f.eks.

```
\set val 42
INSERT INTO meaning_of_life VALUES (:val);
```

- ◆ Merk kolonet foran navnet når verdien brukes
- ◆ Disse kan også brukes i `psql` direkte

40 / 43

Transaksjoner

- ◆ Når man oppdaterer databasen og noe går galt underveis ønsker man ofte at ingen av oppdateringene skal ha skjedd
- ◆ F.eks. kan man få delvis lagde tabeller, delvis insatt data, osv.
- ◆ For eksempel, se for dere følgende bank-overføring:

```
UPDATE balances
SET balance = balance - 100
WHERE id = 1;
```

```
UPDATE balances
SET balance = balance + 100
WHERE id = 2;
```

- ◆ Dersom den første oppdateringen feiler (f.eks. fordi `balance < 100` men vi har en skranke `balances >= 0`) vil vi ikke at den andre skal utføres
- ◆ Det samme gjelder dersom vi får en feil mitt i et SQL-script
- ◆ Vi pakker derfor inn oppdateringer som skal utføres som en "enhet" i transaksjoner

41 / 43

Transaksjoner – Syntaks

Transaksjoner omsluttes av `BEGIN` og `COMMIT` slik:

```
BEGIN;
```

```
UPDATE balances
SET balance = balance - 100
WHERE id = 1;
```

```
UPDATE balances
SET balance = balance + 100
WHERE id = 2;
```

```
COMMIT;
```

42 / 43

ACID

For at transaksjoner skal fungere som forventet, tilfredstiller de fire kriterier:

- ◆ **Atomicity** – Alle kommandoene i en transaksjon ansees som en enhet, og enten skal alle kommandoer lykkes, eller så skal alle kommandoer feile (feiler én så feiler alle)
- ◆ **Consistency** – Dersom en transaksjon lykkes skal databasen ende opp i en konsistent tilstand (altså ingen skranker skal være brutt)
- ◆ **Isolation** – Transaksjoner skal kunne kjøres i parallell, men resultatet skal da være likt som om transaksjonene ble kjørt sekvensielt
- ◆ **Durability** – Etter at en transaksjon lykkes og har utført endringer på databasen, skal disse endringene alltid være utført (f.eks. dersom systemet restartes skal databasen fortsatt ha de samme endringene utført)

43 / 43